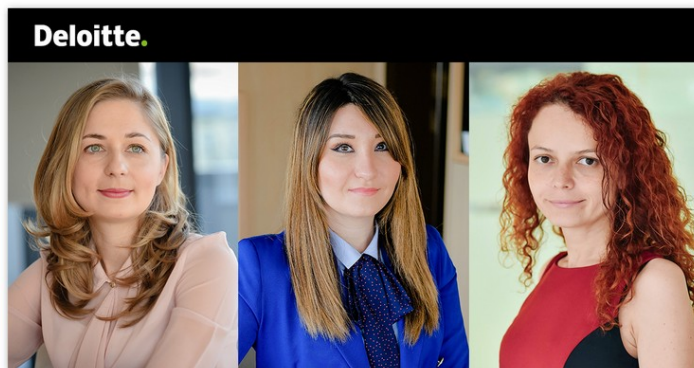

Eșalonarea la plata, în forma simplificata – benefica în cazul unor dificultăți financiare temporare

Conform celui mai recent raport de activitate publicat de Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF), pentru primul semestru al anului 2021, direcțiile majore de acțiune ale instituției în următorii patru ani vizează continuarea parteneriatului cu contribuabilii, mediul academic și mediul de afaceri, adoptarea de soluții digitale integrate și prevenirea și combaterea evaziunii fiscale. În acest scop, ANAF a implementat o serie de măsuri de stimulare a conformării voluntare care au vizat, printre altele, simplificarea procedurii de eşalonare la plata, alături de anularea obligațiilor de plata accesorii ori restructurarea obligațiilor bugetare.

Potrivit raportului ANAF, rezultatul acestor măsuri s-a concretizat în primul semestru al anului 2021 în menținerea gradului de conformare voluntară la plata aproape de valoarea înregistrată în perioada similară a anului 2019 (respectiv 85,5%), menținerea gradului de conformare voluntară la declarare la un nivel ridicat (94,3%), creșterea gradului de accesare a facilităților fiscale de la 4,6 miliarde de lei, la 30 iunie 2020, la 15,3 miliarde de lei, la sfârșitul primului semestru din 2021.

Rezulta ca măsurile luate în vederea stimulării conformării voluntare și-au dovedit eficiența, acesta fiind și unul dintre motivele pentru care **eșalonarea la plata în forma simplificata a devenit permanentă**, fiind introdusă în Codul de procedură fiscală.

În acest context, recentul **Ordin nr. 1767/2021** pentru aprobarea procedurii de acordare a eşalonării la plata, în forma simplificata, de către organul fiscal central, își propune să reducă birocrăția în procesul de accesare a îlesnirilor la plata și să ajute contribuabilii care trec printr-o dificultate financiară temporară. Aceștia vor avea dreptul să achite obligațiile restante acumulate în ultimul an într-o perioadă rezonabilă de timp (maximum 12 luni), fără a fi obligați să constituie acele garanții costisitoare solicitate în cazul unei proceduri obișnuite de eşalonare la plata.

Aplicabilitate și incompatibilități

Sfera de aplicare a eşalonării simplificate, astfel cum este detaliată în procedura adoptată, este una extinsă și acoperă, suplimentar față de obligațiile fiscale principale și accesorii, amenzile sau creanțele bugetare stabilite de alte organe și transmise spre recuperare autorităților fiscale (prevăzute de OG nr. 11/2021) și **creanțele rezultate din savârșirea unor infracțiuni, respectiv prejudicii, cheltuieli judiciare și amenzi/judiciare penale**. Cu toate acestea, nu sunt vizate toate creanțele rezultate din infracțiuni - spre exemplu eşalonarea nu poate fi dispusă pentru sumele ce fac obiectul confiscărilor sau cele ce reprezintă echivalentul în bani al unor bunuri care au fost considerate produsul unei infracțiuni.

Totodata, eşalonarea la plata, în forma simplificata, este **incompatibila** cu procedura restructurarii obligațiilor bugetare sau cu amnistia fiscală. Astfel, dacă un contribuabil care a depus o **notificare privind intenția de a beneficia de restructurarea obligațiilor bugetare** (în temeiul OG nr. 6/2018) sau **pentru a beneficia de anularea obligațiilor accesorii** (în temeiul OUG nr. 69/2020), solicita și eşalonarea la plata, în forma simplificata, **risca** să piardă beneficiile aferente acestor proceduri.

Așadar, dacă un contribuabil vrea să beneficieze de restructurarea obligațiilor bugetare sau de amnistia fiscală, dar și-ar dori, din varii motive, să efectueze plata și să profite de efectele eşalonării la plata, în forma simplificata, trebuie să efectueze, în prealabil, o analiză temeinică a îndeplinirii condițiilor legale de acordarea eşalonării simplificate.

Spre exemplu, dacă un contribuabil caruia i s-au stabilit obligații suplimentare de plată în urma unei inspecții fiscale ar dori să apeleze la amnistie, depunerea unei cereri pentru a beneficia de eşalonare la plata simplificata nu ar fi una oportună, deoarece s-ar pierde beneficiul obținut prin depunerea notificării privind obținerea amnistiei (cum ar fi amânarea la plată a obligațiilor accesorii ce ar urma să fie anulate ori suspendarea executării silite a obligațiilor accesorii amânate la plată). Eşalonarea la plată, în forma simplificata, ar rămâne o opțiune validă, totuși, în cazul în care contribuabilul nu ar avea posibilitatea să achite sumele stabilite suplimentar prin decizia de impunere, condiție obligatorie pentru a beneficia de amnistia fiscală.

Procedura, mai simplă și mai scurtă

Revenind la normele care detaliază pașii ce trebuie urmați pentru a beneficia de eşalonarea la plată, în forma simplificata (Ordinul 1767/2021), este de menționat faptul că cererea în acest scop trebuie depusă prin una dintre modalitățile prevăzute de lege (registratură, serviciu poștal, spațiul privat virtual), fără a fi necesare documente suplimentare (însa cu respectarea condițiilor legale pentru a beneficia de această eşalonare), spre deosebire de procedura greoaie a eşalonării la plată obișnuite (ce presupunea, spre exemplu, dovedirea dificultății generate de lipsa temporară de disponibilități bănești sau urmarea a procedurii de emiteră a unui acord de principiu).

Singura **excepție** de la această regulă este ipoteza în care contribuabilul optează pentru **plata diferențiată** a ratelor de eşalonare, caz în care acesta trebuie să prezinte o propunere de grafic de plată ce va cuprinde, pentru fiecare rată, și procentul care poate fi achitat din obligațiile ce fac obiectul facilității. Însa acesta nu poate să fie mai mic de 5% din cuantumul obligațiilor ce pot fi eşalonate la plată, pentru jumătate din perioada de eşalonare solicitată.

În aceste condiții, durata de soluționare a cererii contribuabilului a fost redusă la 5 zile, de la 60 de zile în cazul procedurii anterioare.

În plus, eşalonarea simplificata vine cu o multitudine de beneficii în favoarea contribuabililor, printre care se numără inclusiv faptul că nu se impune constituirea de garanții. Nu trebuie uitat totuși de **obligativitatea suportării unei dobânzi** în cuantum de 0,01% pe zi, calculată pentru fiecare rată începând cu data emiterii deciziei de eşalonare și până la stingerea obligațiilor. Suplimentar, dacă nu respectă graficul de eşalonare, contribuabilul suportă o penalitate de 5% aplicată, în general, la suma neachitată din rată de eşalonare.

În ceea ce privește **contribuabilii care nu au domiciliul fiscal în România**, aceștia pot beneficia de eşalonarea la plată în forma simplificata numai dacă desemnează un împuternicit potrivit prevederilor din Codul de procedură fiscală.

În concluzie, reglementarea procedurii de acordare a eşalonării la plată, în forma simplificata, reprezintă un beneficiu pentru contribuabili și un stimulente pentru conformarea voluntară la obligația de plată a creanțelor datorate. Spre deosebire de eşalonarea la plată obișnuită, noua procedură este mai puțin birocratică, are termene de soluționare a cererilor semnificativ reduse, iar eliminarea obligației de a constitui garanții este, cu siguranță, un element determinant în alegerea acestei proceduri.